

**BASF**

The Chemical Company

# Rak® 3

**RAK® 3**

Vsebuje: 225 mg/ampulo  
Codlemone  
(E8,E10-dodeca-8,10-dienol)  
CAS št.: 33956-49-9

**Hlapljiv pripravek (dispenzer)  
- VP**

Feromon za uporabo proti  
jabolčnemu zavijaču (*Cydia  
pomonella*) na način zbejanja  
škodljivca (konfuzija).

Draži kožo.

Stik s kožo lahko povzroči  
preobčutljivost.

Zelo strupeno za vodne  
organizme.

Hraniti izven dosega otrok.

Hraniti ločeno od hrane, pijače  
in krmil.

Preprečiti stik s kožo.

Ob stiku s kožo takoj izprati z  
obilno čiste vode in milom.

Nositi primerne zaščitne rokavice.

Ne izpuščati/odlagati v okolje.

Upoštevaty posebna navodila/  
varnostni list.

Snov in embalažo odstraniti kot  
nevarni odpadke.

Proizvajala:

BASF  
Aktiengesellschaft  
67056 Ludwigshafen  
Nemčija

Zastopa:

BASF  
Slovenija d.o.o.  
Dunajska cesta 111a  
1000 Ljubljana

Prodaja:

Metrob d.o.o.  
Začret 20a  
3202 Ljubečna  
Tel.: 03 78 06 330

Vsebina:

## zavitek po 252 ampul

Teža ampule: 3,8 g

X,



Dražilno

N



Okolju nevarno

**Skладиščenje:** ampule so vakuumsko pakirane in zaščitene proti svetlobi. Pakiranje odprte šele tik pred uporabo. Temperatura skladiščenja 0 do max. 5 °C v hladilniku. Dovoljenje za promet: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ...Uprava RS za varstvo rastlin in semenarstvo št. 327-02-105/2002 Št.šarže in datum proizvodnje sta odtisnjena na embalaži. Rok uporabe: neomejen pri pravilnem skladiščenju. Prodaja je dovoljena samo v originalni embalaži proizvajalca. Pred uporabo natančno preberite navodilo za uporabo. Prazne embalaže ne uporabljajte ponovno! Zaradi varovanja zdravja ljudi in okolja, upoštevajte navodilo za uporabo. Feromon je namenjen prodaji znanemu uporabniku. Ni v prodaji v prodajalnah s FFS, ker niso opremljene s hladilniki!



® = zaščitni znak firme BASF

81016893SI002175-Slovenia

## NAČIN DELOVANJA

Hlapljivi feromon, ki se postopno sprošča v okolje, zbega samce jabolčnega zavijača (*Cydia pomonella*) pri iskanju samice v času parjenja. Neoplojene samice zato odlagajo neplodna jajčeca, iz katerih se ne razvijejo gosenice, ki bi povzročile črvivost plodov.

## NAČIN UPORABE

Zadovoljivo učinkovitost metode zbejanja s feromonom Rak 3 dosežemo pri nizki populaciji škodljivca.

Zaželjeno je, da smo v preteklem letu imeli v sadovnjaku manj kot 1 % napadenih plodov. V primeru večjega napada, je potrebno v letu uporabe feromona zelo vestno spremljati številčnost prve generacije škodljivca, s pregledovanjem socvetij in plodov. Pri prekoračitvi praga škode 1 %, je potrebno uporabiti učinkoviti insekticid.

V naslednjih letih uporabe metode zbejanja ni pričakovati večjega pritiska škodljivca.

V nasadu se ob zmanjšani uporabi insekticidov poveča število plenilskih vrst, ki pomagajo pri zatiranju škodljivca.

## Navodilo za uporabo

V nasadih, kjer krošnje dreves ne presegajo 4 m, izobesimo 500 ampul/ha. V normalnih razmerah zadostuje vsebnost feromona v ampulah za varovanje nasada do konca septembra.

Ampule obesimo teden dni pred pričakovanim začetkom pojava prve generacije metuljev jabolčnega zavijača (tretja dekada aprila do prva dekada maja). Zadnje ampule moramo obesiti ob prvem pojavu škodljivca.

Ampule razporedimo enakomerno po nasadu. Pri tem pazimo, da pride ena ampula na 20 m<sup>2</sup>. Razporeditev je lahko kvadratna (4,5 x 4,5 m) ali pravokotna (4 x 5 m), odvisno od razdalj v nasadu.

Ampule obešamo v krošnje dreves, v senco oziroma tam kjer bodo čim bolj zaščitene pred neposredno sončno pripeko.

Ampule izobešamo izmenično na različne višine:

višina krošnje	višina izobešanja	
	nizko	visoko
do 2,5 m	1,3 m	1,8 m
nad 2,5 m	1,7 m	2,5 m

## **Varovanje roba nasada**

Preprečiti moramo oploditev samic v bližini nasada. To naredimo z intenzivnim varovanjem roba nasada.

Na zunanji del krošnje dreves, ki zaključujejo nasad, obesimo ampule na vsaka 2 m.

V primeru, da nasad meji na nasade ali sadno drevje, ki ni varovano z metodo zbeganja, obesimo ampule v pasu 30 m od roba nasada, če pa to ni možno, pa na zunanji del krošnje dreves, ki zaključujejo nasad.

## **Spremljanje začetka leta škodljivca in številčnosti populacije**

Začetek leta metuljev spremljamo s feromonskimi vabami. V nasadih velikosti do 20 ha izobesimo 1 do 3 specifične feromonske vabe. Število je odvisno od mikroklimatskih razmer v sadovnjaku. Obesimo jih na različne višine. Feromonske vabe pregledujemo vsak teden. V primeru, da vabe ostanejo prazne, je to prvi pokazatelj učinkovitost metode zbeganja.

V primeru, da je na vabo ujetih več kot 5 metuljev jabolčnega zavijača, je to prvi pokazatelj za dodatno zatiranje škodljivca z insekticidom.

## **Spremljanje učinkovitosti s pregledovanjem plodov**

Pregled plodov opravimo, če se je na feromonsko vabo ujelo več kot 5 metuljev.

V času vegetacije opravimo tudi nekaj kontrolnih pregledov.

Naredimo 4 preglede/ponovitve za vsak hektar nasada. Pregled naredimo na slučajnem vzorcu 50 - 250 plodov. V primeru, da je v nasadu več sort, naredimo pregled za vsako sorto posebej v štirih ponovitvah.

Pri več kot 1 % poškodovanih plodov moramo ukrepati z učinkovitim insekticidom.

Učinkovitost metode zbeganja je lahko zmanjšana pri velikem pritisku škodljivca ali pri preletu oplojenih samic škodljivca iz drugih območij.

## **Napotki za varovanje ljudi in okolja**

Izogibajte se nepotrebne stika s pripravkom. Neupoštevanje navodil o ravnanju s pripravkom lahko vpliva škodljivo na zdravje.

Pri obešanju ampul nosite zaščitne rokavice.

Pripravek ali ostankov ter prazne embalaže ne odlagajte v bližini vodotokov ali stoječih voda. Pripravek je zelo strupen za vodne organizme.

Feromon se lahko uporablja v času lete čebel.

## **Karenca**

Ni potrebna.

## **Nevarne lastnosti**

Dražilen in okolju nevaren pripravek.

## **Prva pomoč pri zastrupitvi**

### **Splošni ukrepi**

Prizadeto osebo umaknemo iz kontaminiranega območja na svež zrak, oziroma v dobro prezračen prostor in jo zavarujemo pred mrazom. Zagotovimo osnovne življenjske funkcije. Pokličemo zdravnika in mu pokažemo originalno embalažo in/ali navodilo za uporabo pripravka.

Pri vdihavanju: Ravnamo se po splošnih ukrepih.

Stik s kožo: izpiranje z vodo in milom in se v primeru draženja posvetovati z zdravnikom.

Stik z očmi: S palcem in kazalcem razpremo očesni vekci in oči temeljito speremo s čisto vodo.

Po zaužitju: izpiranje ust in pitje večje količine vode.

Napotki zdravniku: simptomatsko ukrepanje (dekontaminacija, vitalne funkcije), protistrup ni poznan.

## **NUJNA ZDRAVNIŠKA POMOČ**

V primeru zaužitja pripravka damo prisebni osebi aktivno oglje 1 g/kg telesne teže razredčenega z vodo v razmerju 1 : 4. V primeru zaužitja večje količine pripravka je indicirano izpiranje želodca.

Specifičnega antidota ni.

## **NADALJEVANJE ZDRAVLJENJA**

Zdravljenje je simptomatsko.

## **UKREPI V PRIMERU NEZGODE**

V primeru nezgode moramo takoj uporabiti vso ustrezno zaščitno opremo in obvestiti pooblaščen osebe.

a) V zaprtem prostoru razsute ampule zberemo v ustrezno posodo. Poškodovane in prazne ampule, neprimerne za uporabo, oddamo pooblaščenemu zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov. Tako ravnamo tudi z ostalo onesnaženo embalažo.

b) V primeru nesreče pri prevozu zavarujemo kraj dogodka in opozorimo druge udeležence v prometu, pokličemo najbližjo postajo policije oziroma gasilce ali

Center za obveščanje, tel.št.112. Poškodovano embalažo damo v ustrezno označene večje posode. Preprečiti moramo onesnaženje voda, pri tem ukrepamo kot v primeru nesreče v zaprtem prostoru.

- c) V primeru požara gasimo s peno, ogljikovim dioksidom, razpršeno vodo ali suhimi sredstvi za gašenje. Sredstvo gori!

### **Ravnanje z ostanki sredstva in odpadno embalažo**

Uporabnik mora oddati prazno embalažo in ostanke neporabljenega sredstva pooblaščenemu zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov. Ravnati mora v skladu z okoljsko zakonodajo, ki ureja področje ravnanja z nevarnimi odpadki in o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo.

Prazne ampule pobirati na vsaka tri do štiri leta in jih oddati pooblaščenemu zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov.

### **ZAŠČITA PRI DELU:**

Pri delu pazimo, da pripravek ne pride v oči, na kožo in obleko. Pri obešanju ampul v sadovnjaku nosimo zaščitne rokavice. Med delom ne smemo jesti, piti ali kaditi. V primeru kontaminacije in/ali sumu na zastrupitev prekinemo z delom in ukrepamo po navodilu prve pomoči.

Po delu se moramo umiti (prhanje, kopel) in preobleči.

### **Koristna favna**

Pripravek ne vpliva na koristno favno. Zaradi načina uporabe in delovanje pripravka se koristna favna nemoteno razmnožuje.

### **Klavzula o jamstvu**

Raziskave so pokazale, da je proizvod primeren za uporabo, pri tem pa je potrebno upoštevati navodila o uporabi. Glede na to, da na uporabo in shranjevanje ne moremo vplivati, prav tako pa tudi ne predvideti vseh okoliščin, ki vplivajo na pripravek, je izključeno jamstvo za morebitno škodo, ki bi nastala zaradi nepravilne uporabe in shranjevanja. Zagotavljamo stalno kakovost proizvoda, medtem ko za tveganje pri skladiščenju in uporabi ne jamčimo.

**BASF**

The Chemical Company

# Rak® 3

**RAK® 3**

Vsebuje: 225 mg/ampulo  
Codlemone  
(E8,E10-dodeca-8,10-dienol)  
CAS št.: 33956-49-9

**Hlapljiv pripravek (dispenzer)  
- VP**

Feromon za uporabo proti  
jabolčnemu zavijaču (*Cydia  
pomonella*) na način zbejanja  
škodljivca (konfuzija).

Draži kožo.

Stik s kožo lahko povzroči  
preobčutljivost.

Zelo strupeno za vodne  
organizme.

Hraniti izven dosega otrok.

Hraniti ločeno od hrane, pijače  
in krmil.

Preprečiti stik s kožo.

Ob stiku s kožo takoj izprati z  
obilno čiste vode in milom.

Nositi primerne zaščitne rokavice.

Ne izpuščati/odlagati v okolje.

Upoštevaty posebna navodila/  
varnostni list.

Snov in embalažo odstraniti kot  
nevarni odpadke.

Proizvajala:

BASF  
Aktiengesellschaft  
67056 Ludwigshafen  
Nemčija

Zastopa:

BASF  
Slovenija d.o.o.  
Dunajska cesta 111a  
1000 Ljubljana

Prodaja:

Metrob d.o.o.  
Začret 20a  
3202 Ljubečna  
Tel.: 03 78 06 330

Vsebina:

## zavitek po 252 ampul

Teža ampule: 3,8 g

X,



Dražilno

N



Okolju nevarno

**Skладиščenje:** ampule so vakuumsko pakirane in zaščitene proti svetlobi. Pakiranje odprte šele tik pred uporabo. Temperatura skladiščenja 0 do max. 5 °C v hladilniku. Dovoljenje za promet: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ...Uprava RS za varstvo rastlin in semenarstvo št. 327-02-105/2002 Št.šarže in datum proizvodnje sta odtisnjena na embalaži. Rok uporabe: neomejen pri pravilnem skladiščenju. Prodaja je dovoljena samo v originalni embalaži proizvajalca. Pred uporabo natančno preberite navodilo za uporabo. Prazne embalaže ne uporabljajte ponovno! Zaradi varovanja zdravja ljudi in okolja, upoštevajte navodilo za uporabo. Feromon je namenjen prodaji znanemu uporabniku. Ni v prodaji v prodajalnah s FFS, ker niso opremljene s hladilniki!



® = zaščitni znak firme BASF

81016893SI002175-Slovenia